Ч. 342 (14.239). Львів, неділя 22. грудня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem P. LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. поверх. Конто почт. щадн. 504-060. 149.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Мусимо вернутись до політики санкцій".

Важлива промова Невіля Чемберлена.

ЛЬОНДОН, 21. 12. ПАТ. Невіль Чемберлен виголосив учора вечором промову у Бірмінгемі, в якій, як і премієр Болдуін, признав, що англійський уряд зробив промах. Ліга Націй, заявив промовець, є й надалі основою британської закордонної політики.

Повторивши загальні виснення, що їх зложив у парляменті прем. Болдуін, Невіль Чемберлен так закінчив свою промову: „Здається, що всі намагання мирової полагоди італійсько-абісинського спору покищо скінчені. Мусимо вернутись до політики санкцій. Маю надію, що у відповідній хвилині народи, які є членами Ліги Націй докажуть, що готові спротивитись кожному нападові проти одного із них. Коли народи вирішать виконати свої зобовязання, рахуючись із можливим з того приводу ризиком, тоді не стане також ризика тієї акції.

Ухвали великої фашистівської ради.

РИМ. 21. 12. ПАТ. Велика фашистівська рада, що зачала свої наради вчора в год. 22. у венецькій палаті, закінчила їх щойно в год. 1-ій ночі. Велика фашистівська рада провірила політичну ситуацію, що повстала після того як Англія відкинула париські пропозиції.

Після нарад рада прийняла таку ухвалу:

„Велика фашистівська рада стверджує, що з уваги на дезорієнтацію та виразну суперечність у поведінці країв, що стосують санкції італійська нація рішуче змагає до оборони своїх прав. Доказом на це є „плебісцит золота". Акція фашистівської Італії буде ведена з невгнутою рішучістю, щоб осягнути мету, що її вказав Мусоліні."

Пізніше рада прийняла ще до відома заяву члена ради і голови фашистівської промислової конфедерації Вольпія про змагання італійських промисловців до незалежности від закордону.

Велика фашистівська рада збереться знову 18. січня.

Війна Італії з В. Британією була би божевіллям і злочином.

Гостра критика Мусолінія.

ПАРИЖ, 21. 12. ПАТ. Французька преса гостро критикує Мусолінія за неприєднане становище Італії до париських мирових пропозицій. „Пті Парізієн" пише, що якби Мусоліні приняв париські пропозиції, то в Женеві і в цілому світі була би прихильніша атмосфера до Італії. Одначе Мусоліні попалив за собою всі мости та зразив собі навіть тих, які ці мости з трудом будували. „Фіґаро" пише, що напад Італії на В. Британію був би не тільки божевіллям, але і злочином супроти Европи. Одначе в такому випадку Франція не була би байдужою і стала би за В. Британією.

За реорґанізацію еспанської армії.

МАДРИД, 21. 12. ПАТ. Колишній міністер війни Хіль Роблес виголосив на вічу промову на тему реорґанізації армії. Промовець гостро виступив проти Азані, який як міністер війни після проголошення республики знищив великий моральний стан і справність армії, обтинаючи постійно кредити міністерства війни. Хіль Роблес запевняв, що кріза в уряді не дозволила йому перевести реорґанізації військових сил Еспанії. Вкінці Хіль Роблес заявив, що покинув своє становище без протесту тому, що його партія є оборонцем права, подруге не хотів дозволити, щоб армія виступала в обороні політичної партії і потрете тому, що має надію вернутись незабаром на становище міністра війни з волі народу.

Заки застосують нафтові санкції.

ПАРИЖ, 21. 12. ПАТ. Коментуючи британську ноту до середземноморських держав „Л' Евр" пише: Французький і англійський уряд хочуть зробити все, що зможуть, заки застосують нафтові санкції, знаючи, як сильно реаґує італійський уряд вже на самі передбачування їх застосування. Ця мирова демонстрація може, на думку льондонських і париських кол, мати великий вплив на становище Італії. Офіціяльні французькі кола невдоволені з італійського становища, якого не розуміють.

Справа совітсько-манджурського кордону.

ТОКІО, 21. 12. ПАТ. Агенція Ренґо повідомляє: В урядових колах дають зрозуміти, що Японія і Манджуко готові зачати переговори з Совітською Росією, щоб визначити східний кордон між Манджуко і Совітами та щоб полагодити граничні справи. Однак зазначують, що демілітаційна комісія повинна працювати у стислій співпраці з комісією що має на меті полагоду граничних спорів.

Середземноморські держави підтримають Анґлію у конфлікті на Середземному Морі.

ЛЬОНДОН, 21. 12. ПАТ. Париський кореспондент „Дейлі Телеґраф" повідомляє, що уряди Туреччини, Греції, Румунії та Югославії відповіли потверджуючо за 48 годин на запит В. Британії у справі взаїмної помочі на випадок нападу на Середземному Морі та обіцяли підтримку. Вислід британського демаршу в Мадриді досі невідомий.

В 1936 р. прийде до великих подій на Дал. Сході.

ТОКІО, 21. 12. ПАТ. З кол квантунської армії повідомляють, що Манджуко скріплює відділи своєї граничної сторожі у напрямі Зовнішньої Монголії, тоді, коли манджурські війська заражені на обстріл монгольських відділів. Дожидають поважних подій у 1936. р. Квантунська армія вирішила видати розпорядки безпеки, щоб припинили нелеґальну діяльність, що розвивається у Зовнішній Монголії.

Нарада червоних достойників.

МОСКВА, 21. 12. ПАТ. Агенція Тасс подає, що 19. ц. м. відбулась конференція представників найліпших колхосів Узбекістану і Казакстану, що мали добрі висліди у плеканні бавовни з членами центрального комітету комуністичної партії СССР і уряду. У конференції між іншими взяли участь Сталін, Молотов, Каганович, Ворошилов, Калінін та інші.

МІЖ ДИКТАТУРОЮ ТА ЛІБЕРАЛІЗМОМ.

Львів, 21. грудня 1935.

Веселих свят побажав маршал сойму послам і тими словами закінчив новий період діяльности польських законодатних палат та одночасно один період всього польського державного життя. Формально слід би рахувати той період від початку скликання цього сойму, себто від початку каденції, однак фактично він істнує від останньої зміни кабінету. Ту зміну викликала однаково гостра господарська кріза, як кріза політична: коли в першому випадку економічний світ був заалярмований загрозою нового буджетового дефіциту, то знову у політичному світі величезним потрясенням була смерть маршала Пілсудського. Потреба санувати господарські відносини і зрівноважити буджет вимусила проголосити гасло „фронтом до громадянства" та через те збіглася із потребою зміни дотогочасного режиму. В той спосіб прийшов упадок уряду, який з усіх післятравневих урядів либонь чи не найяркантніше представляв диктаторський характер режиму.

Склалися на той характер такі моменти: легковаження суспільних течій, явна нехіть до преси і гостра пресова цензура, таємничість щодо всіх плянів уряду та заскакування громадянства постановами ради міністрів і декретами, оголошуваними на підставі повновластей, відсування сойму від усякого значіння та підпорядковування його волі уряду, рішуче неґативне становище супроти партійно-політичної форми організації суспільних течій, врешті відповідна персональна політика, що обсаджувала відповідальні місця, головно адміністраційного апарату, людьми, приналежними до вузького гурту прихильників такого курсу. Різниця між обличчям нового і старого уряду проявилася передусім у шуканні ближчого звязку з польським громадянством (промови кріль разю. [illegible]

терву), у кращому становищі до преси, у більшій свободі говореного і писаного слова, у більшому (бодай назовні) респектуванні парляментарних палат. Можна теж сформулувати ту ріжницю в такий спосіб, що оскільки попередній уряд підпорядковував справи господарські політиці, остільки новий підпорядковує політику економіці. Всеж, ріжниці не є різко від себе відмежовані, вони є пливкі, — і в тому саме найбільш характеристична риса нинішніх політичних відносин у Польщі: шукання якоїсь посередньої дороги поміж демо-ліберальною та авторитарно-диктаторською формою режиму.

Той пливкий теперішній стан бачили ми й на дотеперішній короткій діяльности сойму. Коли сойм тільки зібрався — володів ще попередній уряд і тоді були перед парляментарними палатами дуже маленькі вигляди свободи рухів та взагалі зазначування себе у політичному житті держави. Не було тоді теж і мови про якийнебудь поділ сойму на групи, що пригадувалиб давні партійні клюби, ба навіть концепція регіональних груп мала противників серед рішаючих осіб режиму. Надзвичайна соймова сесія була вже скликана за нового уряду, спеціяльно для справи повновластей. Вона була цікава кількома моментами: 1) рішаючись переводити непопулярні і радикальні господарські реформи, уряд волів піти таки старою методою декретів, ніж представити конкретні законопроекти соймові, 2) при цій нагоді проявились гострі суперечки внутрі володіючого санаційного табору, при чому найбільшим оборонцем прав парляменту виступив б. маршал сойму, потім віцемаршал сенату Світальський, який м. ін. заявив, що „мав докори совісти" за занадто велике спутування волі парляменту, і 3) та дискусія на терені сойму і сенату перенеслася на терен преси, де питання форми режиму стало вже предметом дискусії широких верств.

Другий акт цього сойму це була генеральна буджетова дебата над промовою віцепреміера і міністра фінансів Квятковського. І знову однаково та дискусія, як і голоси преси з приводу виступу віцепреміера підкреслили потребу зміни режиму. Очевидно, не маємо на увазі опозиційної преси, але самого таки санаційного табору: досить пригадати прозорий натяк „Кур'єра Поранного": „відвічна історична правда говорить, що кого покликується до ширшої участи у коштах утримання й оборони держави, тому скорше або пізніше мусить припасти в участі і ширша роля у державному правлінні". Для нас, українців, та генеральна парляментарна дебата ще й окремо важлива, бо вона дала нагоду найбільш авторитетному нинішньому представникові українського народу у Польщі підкреслити спокійно, гідно і з притиском безперервність українських національних змагань, добру волю того народу в теперішніх історичних відносинах мирно поладнати польсько-український спір на плятформі територіяльної автономії та відсутність поважних і конкретних доказів зміни істнуючої польсько-української дійсности.

Врешті прийшов третій акт діяльности польських законодатних палат — амнестія. Довкола тієї справи знову розпуталась боротьба за засадничу лінію режиму. Цікаво, що та боротьба прийняла особливо гострі форми не на терені сойму, а на терені сенату: воно й зрозуміло, коли прийняти під увагу, що у сенаті є люди старші, менш „наставлені" на карієру, а вірніші свому власному світоглядові. Факт, що проти поширення амнестії, на формально-правному становищі, стануди саме деякі колишні ліві діячі, польські самостійники-революціонери, як сен. Маліновський чи сен. Серошевський (особливо той останній, який уже з самого титулу письменника і голови Академії Літератур повинен був стояти на становищі як найповнішої амнестії) — це вже квіточка окремі. Однак фактом є, що хоч остаточно уряд переміг, всеж цілий ряд найповажніших польських діячів висловився за засадою поширити амнестію; ріжниця між нашим і польським ліберальним становищем була у тому, що коли полякам, які були за поширенням амнестії, залежало на амнестії для Вітоса і тов., то нам залежало передусім на поширенні амнестії на кари вязниці вище 10-ти літ і на скасуванні Берези. А проте з погляду пануючих політичних відносин дебата над амнестією була надзвичайно характеристичним причинком до боротьби двох течій — лібералістичної та диктаторської — і до шукання посередньої між ними дороги.

Те саме явище слідне на внутрішній організації сойму. Поруч із офіціяльними регіональними групами повстали там вже чотири клюби (тільки само слово „клюб" проскрибоване): діячів праці хліборобів, освітників та т. зв. Дискусійний Клюб, куди мають доступ тільки колишні легіоністи і пеовяки. Коли перші три гуртки можна ще назвати професійними (більш-менше відповідники соймових комісій), то останній має рішуче політичний характер і турбується саме тим, що турбує всіх людей нинішнього режиму: як погодити нинішню конституцію та традицію 10-літнього санаційного режиму з фактом — відсутности Йосифа Пілсудського...

Ті, що тужать до повороту передтравневих часів, залюбки зовуть себе лібералами, дарма, що саме вони були неоднократно виразниками найбільшої і суспільної і національної реакції. Від того часу теж і загальне розуміння лібералізму чимало змінилося. Воно ще більше утруднює процес кристалізації нових форм державного устрою Польщі. Наша роля — передусім роля обсерваторів, які тямлять, що поправа долі українського народу у Польщі — від формального устрою держави залежить може у найменшій мірі.

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 79)

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

(Докінчення).

Небавки спромігся табор ще на одну святочну політичну манифестацію в дні приїзду назначеного на місце гр. Бінерта намісника Долішньої Австрії — барона Бляйлебена, 25. серпня 1916. року. Саме під той час викінчили наші виселенці будівлю нової насипової дороги, що безпосередньо лучила головний двірець із битою дорогою до Вайтри саме там, де стояв виселенецький табор. Новий намісник був першою особою, що переїхала автом ту, стягами тоді прибрану дорогу, яку в його честь назвали дорогою „Бляйлебена". Тривкий памятник побуту і праці українських виселенців у Гмінді. Тепер половина тієї дороги до ріки, належить до австрійської, половина за рікою, до чехословацької республики.

Під осінь, — 13. вересня 1916. р. — в переїзді на Чехословаччину, вернулася до гміндівського табору більша партія виселеної наслідком московської офензиви буковинської інтелігенції всіх народностей: української, німецької і румунської — разом 750 душ. Приїхали перед вечором, у дальшу путь поїхали нічю. Таборова управа гостила їх голотім вечерою, при котрій всуміш послугували німецькі і наші інтелігенти. Така принагідна гостина обездолених воєнних втікачів хоч була гомінка, не була весела. Навіювала на душу побоювання за край, над яким уже за третім наворотом шаліла воєнна хуртовина і багровіла заграва. Після їх відїзду було сумно на душі...

Ці настрої потвердив і виправдав приїзд до табору 16. вересня 1916. р. пос. Лукашевича і Стефаника. Їх приїзд стояв у звязку з усякими бараковими подіями і хоч був закритий серпанком „тайни", не було тайною, що настрої віденських верхів до українців прохололи і що табор можуть заскочити несподівані зміни. Шепотіли про якусь невиправдану невдачу „У. С. С-ів", що викликала цю остуду. Відчув її і табор. Д-р Бухнер, дуже чуткий на всяку зміну вітру, в цю мить, нераз і за цупко гальмував розмахове колесо українського духового життя в таборі. Тоді саме видали заборону кольпортувати в таборі українські видавництва, навіть — молитовники! Тої дивовижної заборони, з приводу якої саме приїхали посли, ніколи не відкликали, ані не виконали. Але її видали. Бо ось, коли 20. вересня приїхав з цією метою до табору поручник Катамай, йому сказали, що небавки має бути перегляд у таборі, тому військовість заборонила приймати раніше зголошення добровольців. На таких хитких підвалинах основувалися так дорого окуплювані прихильні настрої віденського уряду до українського народу. Та треба мати на увазі, що в тому часі румуни займили Семигород, а москалі в Галичині захопили Золочів, Галич і Бережани. Були це найлячніші від початку війни часи, коли воєнні і політичні події добового значіння себе навипередки переганяли. „У. С. С-ів" під Бережанами розбито, Варивода уступив. Д-р Фридрих Адлер 21. жовтня убив графа Штірка, премієр-міністром на недовгий час назначено д-ра Кербера, який не причислявся до наших симпатиків. Міністром для Галичини стає теоретичний наш симпатик д-р Бобжинський а водночас пронеслися чутки про відокремлення Галичини, зокрема про утворення незалежної Польщі. Натякали голосно, що Австрія на власну руку бажає заключити мир. Це були події і чутки, що довбнею гатили в українське тімя. Оба посольські Клюби розпалися, на їх місці повстав під проводом посла Ю. Романчука — „Клюб парляментарної репрезентації"... Все те мусіло відємно відбитися і на житті гміндівського табору, до якого раз-у-раз насилано нові лави виселенців, а то вже й чорногорців! Всюди кипіло, в таборі куди більше, як — коли. Тим пояснюються часті в тому часі, майже щонедільні приїзди послів до табору — Бачинського, Колесси, Льва Левицького, Лукашевича, Семаки і Трильовського. Були й чутки про ліквідацію табору. Марними виглядами майбутности і невеселими надіями кінчався для нас 1916. рік. Немов у народній приказці: „Зразу їли логазу, а якся запомогли, то без вечері спати лягли"...

І те минулося. Настрої у 1917. році знову поправили наш змінливий хосен. Неодну таку кризу настроїв перетримав гміндівський табор, не падаючи духом, поки в березні 1918. року уряд вирішив його оконечну ліквідацію. Наближувалися великі події. І вони минули. Крівавими буквами в історії записані...

Зоряна паволока, що закривала перед нами майбутність, на мить розвіялася. Зпоза неї внглянула до нас лячна, що серце в каміння перемінює Медуза...

Та Нарід — невмирущий, надії Його — непоборні.

З української преси.

МІСТИФІФАЦІЯ.

Під цим наголовком читаємо в ужгородському „Українському Слові“ (ч. 45. з 19. ц. м.) таке:

Рівночасно появилися в двох польських часописах, в „Бунті Млодих“ і в часописі „Гонец Ілюстровани“, дві статті про Ужгород, одна в „Бунті Млодих“, підписана іменем Вл. Поплавський, друга — підписана В. П. Подібні звороти й порівнання вказують, що В. П. — це пан Вл. Поплавський. У статті, поміщеній в „Бунті Млодих“, атакує чехів, у статті непідписаній — атакує українську еміграцію.

Подамо всього кілька квіток з буйного городця фантазії та брехливости того пана. Нпр.: „На 12 головнослужених Підкарпатської Руси було до недавна 8 обсаджених українцями, активними дізчами ОУН. Подібно представляється справа і в судівництві“. Забув бідака тільки одно у своїй брехливости, а саме, що і в брехливости мусить бути трошки льогіки, забув, що коли українці були головнослужними на Підкарпатській Руси, тоді ще не було ОУН, а коли повстало ОУН — вони вже не були головнослужними...

Або така прекрасна квітка: „В Ужгородській каварні Берчені урядовці чеської поліції попивають пиво з українськими терористами, за якими також до Ужгороду польська поліція вислала гончі листи. Але ці чеські поліціянти, то теж... українці“. Очевидна річ, що автор не подав і не всилі подати ніодного імени чеського поліційного урядовця, ні звичайного поліцая, що був би українським емігрантом, але, що то автора в Вл. П. обходить?! У нього й українські терористи вільно ходять собі по Ужгороді, попивають пиво, що більше — вони всі в каварні розмовляють між собою по... польськи, Ілиля тай годі!

„Показували мені в тій каварні столик, при котрому ряд днів пересиджував убивник мін. Перацького, славний Грицько Мацейко“ — пише далі „Гонец“. Ми думали, що Мацейко, перейшовши границю ЧСР, пігнався кудись на захід, а він хитрун з головної залізничої лінії, Ясіня—Прага, скочив собі до Ужгороду й тут цілими днями сидить собі в каварні. Можна булоб догадуватися, що він перейшовши границі ЧСР, дістав фальшиві папері й на них вандрував по ЧСР — але видно, що ні. Приїхав до Ужгороду, зайшов до каварні Берчені й тут всім заявив — Маю честь представитись, я Грицько Мацейко! — бо відкиж інде знав би це пан кореспондент „Гоньца Ілюстрованого“?!

Які бідні читачі „Гоньца Ілюстрованого“, що їх годують такою саламахою! Як низько впала польська публіцистика, коли кореспонденти свідомо виписують такі брехні?! Бідні читачі ще біднійша польська публіцистика! Та найбідніший автор таких містифікацій.

Педагогічний зїзд і домагання нашої дійсности.

У днях 2. і 3. листопада ц. р. відбувся І. Український Педагогічний Зїзд, зорганізований Рідною Школою. 25. 26. грудня ц. р. відбудеться звичайний Загальний Зїзд Рідної Школи і краєва анкета у справах організації „рідношкільного доросту“.

Перший Український Педагогічний Зїзд мав назагал добру пресу. Але не бракувало і голосів критики, більше або менше річевої, хоч не бракувало і критики виразно тенденційної.

При оцінці переведеного в діла пляну треба взяти це увагу технічні, фінчні і законні умовини. Досить поставити поруч себе такі два протилежні моменти, як ідеольогія і тактика національного виховання (головна ціль і завдання праць Зїзду) та сучасні політичні обставини. Від квітня 1935. р. всякі заходи найти когось, хто схотів би виголосити реферат про українознавство, були безуспішні та щойно в останніх майже днях завдяки ввічливій готовости д-ра В. Пачовського вдалося цей реферат вставити в порядок праць Зїзду.

Особливу увагу звернув Комітет передовсім на зголошені реферати. Йшло головно про дві речі. Перше, щоб намічена рефератом виховна проблема виразно з реферату виступала, і друге, щоб у кінцевому висліді помічень, поглядів і висновків була ясно оформулована теза, як осередна точка для дискусії. Тому всі реферати (11) крім двох (реферату проф. д-ра С. Балея й о. проф. Ю. Дзеровича) президія Ділового К-ту в оригіналі референта читала.

Таксамо унормували передбачену дискусію.

Заміт, що цей зїзд обємом і кількістю тем не підходив під плянований у 1914. р. Педаг. Конгрес, хоч і правдивий, нехтував фактом матеріяльних і політичних умовин нашої теперішньої дійсности. Але хто стежив за працями зїзду, хто був на засіданнях секцій у будинку школи ім. Шевченка (при вул. Мохнацького), хто бачив ділове захоплення учасників зїзду, захоплення, що казало забути про втому і час, — той мусів відчути-запримітити, що основною рисою зїзду була енергія, праця, була життєвість. І не диво. Адже вже здавна саме наше життя висувало проблеми, адже в безпосередньому зіткненні з життям ці проблеми у людей виростали та дозрівали.

І саме тому, що наше дійсне національне життя не може не мати в собі соборницьких чинників, не могло бракувати таких чинників і на зїзді.

Ідея соборництва виховних проблем не обмежувалась лише до наверхніх символів, до вислову дискусійних завваг б. посла Хруцького і д-ра Могильницького, але жила вона в рефератах і в основних тезах, ухвалених Пед. Зїздом. Заміт про недостачу ідеї соборности в його працях — це хіба доказ поверховности погляду, коли брак соборницьких етикет-фраз, щось немов у роді козацьких шараварів, вишиваної сорочки чи гарасівки — міг викликати в декого враження якоїсь галицької загумінковости чи регіоналізму. І тому сумніваюся, чи ухвали майбутнього Всеукраїнського Педаг. Конгресу будуть дуже ріжнитися змістом від основних тез усіх груп виховних проблем цього першого Українського Пед. Зїзду.

Що зїзд не міг не заторкнути й актуальних наших виховних справ — це також лише наслідок його життєвости і це також один із його успіхів, що він нашій практичній педагогіці і нашій національній шкільній політиці зважився поставити цілу низку деяких дразливих проблем. Одночасно зїзд дав багато річевого матеріялу для використання і праці виховно-освітніх установ, а передовсім Рідної Школи.

І. Галущинський.

Закарпаття.

ЗБІЛЬШЕННЯ „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“.

Закарпатський національний тижневик „Українське Слово“, що виходить під редакцією д-ра Мих. Бращайка, заповідає в новому, пятому році свого істнування збільшення в тому напрямі, що буде виходити двічі в тижні. Щасть, Боже!

НОВА ПАРОХІЯЛЬНА ШКІЛЬНА РАДА.

„Недѣля“ повідомляє, що еп. Стойка іменував до епархіяльної шкільної ради о. Ф. Коссея, інспектора епархіяльних шкіл, о. Василя Сухого з Великого Раківця, о. Василя Ларя, дир. учит. жін. семинарії, Михайла Гудяка, учителя з Лісного, Івана Беласа, упр. школи в Ужгороді, Павла Дунду, учителя з Цегольні (Ужгород) й Андрія Якима, учителя з Тейглашу.

Свідомі українці дуже дивуються, що в цьому списі нема о. Августина Волошина. Видно, що причиною його поминення є якась нова епархіяльна шкільна політика.

„ДЕНЬ СИРОТИ“.

Дня 15. XII. улаштував Жіночий Союз і жіноча секція Т-ва „Просвіта“ в Ужгороді „День Сироти“. Рано відбулася Служба Божа й вулична збірка, а в 11. год. академія в салі кіна „Радіо“. Святочну промову виголосив губернатор К. Грабар, що подякував нашим жінкам за їхню щиру працю в користь сиріт і закликав громадянство не забувати за тих найменших, покривджених діток. На дальшу програму склалися: сольоспів Д. Контратовичівної, сольо на скрипці Й. Гурка, виступи вихованців сиротинця „Родина“ (декламація і танці) та хорові продукції. Виступали три хори: хор учит. семинарії дівчат (дир. Микола Аркас, соля: Анна Товт. К. Гулевичівна й Маргарета Селлешівна), пластовий хор ужгородської округи (дир. О. Мешко) і хор „Бандурист“ (дир. п. Щуровська, сольо п. Якубчикова). Академія була цілком удачна. Попол. в год. 4. відбувся концерт у Культурнім Домі на Цегольні, де виступив хор пластунів (дир. О. Мешко) і хор цегольнянської церкви (дир. Ст. Куцин). Це гарне свято сироти, над яким щиро потрудилися наші пані, мало теж і прекрасний матеріяльний успіх та принесло коло 3.000 к. ч. чистого прибутку для сиріт.

Попереднього дня відбулася в гімнаст. салі муж. учит. семинарії вечірка, яку влаштувала школа вправ при учит. семинарії дівчат. Прибуток був теж призначений для сиріт і бідних діточок. У програму ввійшли — крім хору учит. сем. дівчат під проводом М. Аркаса — також дві діточі пєски: 1. Рожі св. Тереси і 2. Торговля ляльок. Вечірка пройшла з великим успіхом і полишила дуже симпатичне враження.

Г. Д.

РОКОВИНИ СВАЛЯВСЬКОЇ КАТАСТРОФИ.

Закарпатська преса пригадує, що саме двадцять років тому в Сваляві сталась катастрофа. Тягаровий поїзд віз набої, гранати і шрапнелі на фронт. З невідомих причин під беріжком машина перервалась, задня частина полетіла взад і зударилася з особовим поїздом, що віз вояків на фронт. Набої вибухнули і на шматки розірвали 28 вояків.

Амнестія у сенаті.

З ПРОМОВИ СЕН. Д-РА АНТОНА ГОРБАЧЕВСЬКОГО, ВИГОЛОШЕНОЇ НА ЗАСІДАННІ СЕНАТУ В ДНІ 20. ГРУДНЯ 1935 Р.

Заістнував звичай, що всі важніші події в державному житті записується у памяті — амнестією. Здається, що чим більше політичне значіння має дана подія, тим ширший круг повинна обіймати звязана з тією подією амнестія. Внесений урядом проект амнестійного закону лучиться з фактом введення у життя конституції з 23. квітня 1935 р. На мою думку, цей факт має щонайменше таке політичне значіння, як факт, з яким є звязана амнестія з 15. липня 1928. р. Здавалось би, що обсяг внесеної тепер амнестії повинен мати щонайменше такі рямці, як амнестія з 1928 р. В дійсності цьогорічна амнестія у порівнанні з попередньою є дуже обмежена. Проект закону говорить з одного боку про заміну кари смерти на досмертну тюрму й обдаровує добродійством амнестії всіх засуджених судовими присудами на кару вязниці до 10 літ, але зовсім поминає мовчанкою тих засудженців, яким присуджено кару вище 10-ти літ. На мою думку це нерівномірне трактування питань, що лежать у тій самій площині, і є вказане, щоби вище наведену прогалину заповнити потрібним приписом. Пан референт в обороні соймової ухвали висунув тезу, що цю справу унормував припис арт. 65 карного кодексу. Не можу погодитися з тим поглядом, бо припис наведеного артикулу карного кодексу узалежнює помилування від деяких формальностей і застережень та має факультативне значіння, тоді, коли пропонована нами поправка передбачує абсолютну, імперативну норму.

При обговорюванні засад амнестійного закону пан референт підкреслив виховне значіння вязниці. Я не вірю в цю місію вязничних заведень та виключаю, щоби у тій понурій атмосфері суспільної відплати могли витворитися додатні, повні творчої сили характери. Мури сірої хати ще довгі літа остануться у наших умовинах символом суспільної драми, в якій ломиться людську індивідуальність.

Але у тих сірих мурах є поселена значна частина нашої ідейної молоді, тієї майбутности й надії народу, там живуть ті, що з огляду на їх інтелект повинні би були заняти в народньому житті чільні становища. З фанатичним запалом, що свідчить про ідейний підхід і в переконанні, що добре служать справі свого народу, вступили ті молоді люди на дорогу, на якій попали у конфлікт з обовязуючим правом. Українська суспільність глибоко журиться долею тих нещасних одиниць нашого молодого покоління, передовсім тому, що довший побут у тюремних мурах несе за собою дуже відємні морально-психічні й фізичні наслідки. Цей стан не може бути записаний як додатна позиція на рахунку державної рації. Цей стан мусить бути якнайскоріше зліквідований в інтересі українського громадянства та польської держави

З ПРОМОВИ О. СЕН. РОМАНА ЛОБОДИЧА, ВИГОЛОШЕНОЇ НА ЗАСІДАННІ СЕНАТУ В ДНІ 20. ГРУДНЯ 1935 Р.

Фахова оцінка амнестійного акту — не лежить ані в моїх силах, ані не є моїм наміром. Маю на думці лише дві точки того акту, одну — проминаючого значіння, другу — великого, а навіть смію твердити — історичного значіння. Передусім маю на увазі ту статтю законопроекту, що говорить про межі амнестіонування звичайних проступків.

Ті межі закреслено у проекті дуже тісно. Щоби обоснувати мій погляд вистарчить вказати на три правди: Перша, — що упадок етики й громадянської моралі є безперечним наслідком війни і повоєнних відносин; друга — що злочинність зросла наслідком господарської кризи й загальної нужди; і третя — що державні суди у цілях кримінальної політики застосували підвищення кар, як відстрашуючий засіб. Повищі факти виправдують поширення меж амнестії, передбачених законопроектом.

Щодо іншої (4-ої) статті проекту — йде там про щось багато важніше, бо про збереження самої ідеї: пробачення взагалі, без огляду на таку чи іншу висоту дарованої кари.

Згідно з 4-ою ст. проекту — політичні злочинці, що засуджені на більше як 10 літ, позбавлені добродійства амнестії. Не можу зрозуміти причини, чомуб амнестія не торкалася саме тих вязнів, які найбільше гідні милосердя, бо були і так покарані найбільшою карою.

Коли зважити, що політичні вязні — засуджені на понад 10-літні кари, були звичайно підчас виконування учинків особами молодими нерозважними, що горіли вогнем молодости та її ідеалів, то скорочення мук вязничної келії для таких одиниць на 1/3 частину засудженої кари — не лише не загрожує підваженням правного стану річей, але навпаки — щойно злучена справедливість з правом наверне ті одиниці на дорогу права. Амнестійний акт — це найкраща нагода, щоби переломити зневіру в право цих юнаків та задокументувати, що не пімста, а любов і віра в людину є підвалинами права. Це без сумніву матиме рішучий і хосенний вплив на ті благородні уми й душі.

За час безвастанної, бо від літ тріваючої хоч неофиціяльної та без гармат веденої внутрішньої війни між двома народами — цілі ряди української молоді найшлися у тюрмах. Один із найбільше для обох сторін трагічних фрагментів тої боротьби — має тепер свій епільоґ на терені Варшави. Глибокий трагізм ситуації не лише тих одиниць, але й цілої української молоді, не дозволяє перейти над нею до денного порядку, бо цей стан надто болісний для обох сторін, був виливом взаємної дотеперішньої неґації всупереч дійсному станові річей.

Коли спроба нормалізації польсько-українських відносин має дійсно бути переломом у взаємних відносинах обох народів, коли українські маси позитивною поставою при виборах — підписали свому проводові неначе вексель in бянко, і коли цей моральний кредит має бути справданий а нова політика має дійсно принести бажані успіхи у майбутньому для добра обох народів, то не вільно при тій нагоді забувати про цю просто історичну переломову хвилину, не вільно знову розчаровувати українські маси, ані ослаблювати довіря, що його вони уділили свому народові. Тому є історичною конечністю, щоб амнестія відносилась до всіх українських політичних вязнів без вимку.

Бої в Африці.

ПАРИЖ, 21. 12. ПАТ. На фронті провінції Тіґре багато італійських відділів звело завзятий бій з ґрупою абісинських військ на південь від Аббіядді у Тембієн. Абісинців розпорошено з незначними для себе втратами. По італійському боці вбили одного підстаршину італійця та одного аскариса. 15 італійських вояків ранених. Італійські літаки обкидали бомбами абісинські сили, зосереджені над рікою Такасе під Маі Томкет.

АДІС АБЕБА, 21. 12. ПАТ. Війська дедзака Аелю напали на італійські позиції 50 км. на захід від Аксума. Згідно з інформаціями Аваса абісинці заволоділи двома італійськими стійками, здобуваючи багато танків. Втрати по обох сторонах поважні. Битва тріває далі.

12 міліонів пезетів на комуністичну пропаґанду.

ПАРИЖ, АТЕ. З Мадриду повідомляють: На приказ міністерства внутрішніх справ поліція сконфіскувала всі книги „міжнародньої червоної допомоги“ і централі еспанської комуністичної партії у Мадриді. Перевірка книг виявила, що комуністи розпоряджали в Еспанії пропаґандовим фондом 12 міліонів пезетів.

У Мексику підготовляли державну змову.

МЕКСИК, 21. 12. ПАТ. Підчас ревізії у мешканні одного з основників реґіональної робітничої конфедерації Моронеса найшли 19 скорострілів, багато крісів і муніції. Влада, що веде слідство, здогадується, що Моронес підготовляв державну змову. Де він тепер, поліційна влада не знає, але запевнює, що є на його сліді та за днях його арештують.

250.000 обручок на воєнну акцію.

РИМ, АТЕ. В цілій Італії закінчилась церемонія складання шлюбних обручок. У Римі складали обручки на „вівтарі батьківщини“. Одну з перших склала королева Олена. Вечором відбувся похід зі смолоскипами. До пізних годин у ночі складали обручки перед памятником невідомого вояка. Загалом склали 250.000 обручок, на сам Рим припадає коло 100.000 обручок.

Ширіть наш часопис!

Вистава дівочої школи.

„Чудо св. Миколая“.

Ця дитяча песка — зручна перерібка з якогось апокрифу, що описує чудо св. Миколая. Річ діється у Києві перед церквою, напередодні свята св. Миколая. Сидять лірники, пеламар замітає церкву ,приходить знатна якась молодиця давати на Боже. Спів лірників, хор бурсаків переплітає акцію. Дальше кілька алегоричних сцен — чортенята викрадають дитину у родичів, добродушних спокійних міщан. Зявляється рій янголів із мечами, під покровом св. Миколая, і відбивав її. Знову переносимося у передсінок церкви. Зявляються заплакані родичі благати у св. Миколая порятунку. Вкінці в день самого свята відчиняють церкву і знаходять дитину на хорах.

Оце коротенько зміст пески, зладженої С. Левицьким і виданої в „Бібліотеці Школярика“. Відіграла її напередодні св. Миколая дівоча школа ім. Шевченка у Львові.

Треба зазначити, що вистава ця, поза цікавим змістом пески мала ще одну прикмету: була підготовлена й вирежисерована Олесею Кривіцькою. Тут О. Кривіцька почала восени декляматорські курси при деяких львівських школах. Першою була саме дівоча школа ім. Шевченка і тому мабуть і найскорше могла виступити з такою імпрезою.

Справа шкільних дитячих вистав незвичайно важна для нас, що не маємо власного театру та не можемо дати дітям цієї улюбленої розваги. При помочі їх мають діти ілюзію сцени. А коли це ставити дитячі песи добре і дбайливо, можуть шкільні вистави вповні заступити дитячий театр. Правда, не буде тут гарних декорацій, шкільні сценки звичайно тісні і мало вибагливі. Але це не таке важне для задовілля дитячої фантазії. Треба, щоби акція розвивалася живо, актори порушалися свобідно і пески кінчалися щасливо.

Олеся Кривіцька за короткий час навчання вже дала зразок такої роботи. Правда, вона знайшла в школі винятково здібний матеріял: мала, Квасниця, Тисовський та Ліда Пеліїва вже й на попередніх імпрезах відзначалися доброю, невимушеною грою. Але при помочі цих „артистів“ та інших малих „партнерів“, підібраних вміло, дала вона дитячу гру доброї якости. Слідкували з запертим віддихом не лише малі слухачі, але й із цікавістю батьки та інші дорослі.

Цікаво, як випадуть інші шкільні імпрези. Як зачуваємо, підготовляють їх і інші школи, де вчить Олеся Кривіцька, себто гімназія СС. Василіянок і Академічна. Ясно, що за короткий час не можна зробити з дітей артистів. Але навчити їх розуміння доброї гри та доброго вийолошування слів можна. Миколаївська вистава це показала.

Л. Бурачинська.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Президент Франції Лебрен прийняв прем. Лявала, що звсував йому в яких умовинах відбувалась остання сесія Ради Ліги. Обговорювали теж внутрішнє положення. Дискусія в сенаті у справі патріотичних ліг і в палаті у справі закордонної політики відбудеться в понеділок і пятницю. Політичні кола передбачують, що ці дискусії скінчаться успішно для уряду.

— У Ціріху арештували банкирів Детвілер (батька і сина) за обманства. Їх зловживання доходять до міліона франків.

— У Парижі помер барон Тібо, бельгійський міністр і колишній предсідник бельгійської палати послів.

— Еспанський загально-національний комітет соціялістичної партії засадничо погодився заключити виборчий союз з іншими партіями з республиканської лівиці.

— Вчора пополудні в Дінкірхені вантажне авто, якого шофер заснув при керовниці, найхало на групу дітей, що йшли хідником. Трьох хлопців згинуло на місці, троє інших дітей важко поранені.

— Підчас вибуху на покладі пароплава „Віттмарі“ згинуло трьох членів залоги. 4 моряків ранених.

— Головою французьких радикалів буде після мін. Еріо, що вже остаточно уступив з цього становища, мабуть б. премієр Каміль Шотан.

— На внесок Мусолінія покликали королівським декретом до великої фашистівської ради міністра преси і пропаганди гр. Чіяно. Молодий міністер учора вперше взяв участь у засіданні ради.

— Мін. Іден вернувшись із Женеви обговорив з прем. Болдуіном ситуацію, що повстала після уступлення Гора та сплан його змін із женевських нарад.

Українська кольонія в Букарешті.

Букарешт, грудень 1935.

Згідно з останнім статистичним обчисленням столиця Румунії має приблизно 800 тисяч мешканців. Трудно навести число українців, що постійно перебувають у Букарешті. Емігранти, переважно вояки колишньої армії УНР, становлять більшу частину тут осілих українців. Багато із них ще „на російських нансенівських пашпортах“ — і так вони признані тут як москалі. Завдяки заходам „Українського Громадського Допомогового Комітету“ зменшилося число цих примусових москалів.

Таксамо як „москалі“ фігурують і бесарабські українці, які при останнім переписі (в р. 1931.) подавали себе за „малоросів“. Не вина в цім урядових кол, що число таких „москалів“ зросло до кількох тисяч. Цей успіх колишнього царського посла, що вміло віз серед румунських провідних кол протиукраїнську пропаганду та „не визнавав“ українських емігрантів.

Неодин з давніх і теперішніх політичних діячів (Йонеску, Авареску, Тітулеску і т. д.) стали „переконаними приятелями великого східного сусіда“, а українську справу вони назвали старомодною „німецькою інтригою“.

Правда, по приході большевицького посла Островського уступив дотеперішній царський посол Поклевський. (Щоб йому злекшити дальший доступ до урядових верхів, визнано п. П. президентом Нансенівської Комісії в Румунії). Вільне місце „білого“ — заняв червоний москаль.

На місце камениці царського посольства (яку вже розвалюють) прийде новітній хмародер, відповідний для ославлених полпредів та їх сумнівної діяльности. На місце колишньої московської твердині, мальовничої православної церковці (яку недавно с. Островський щедро відступив у користь румунського патріярхату), засновано „Товариство приятелів Радянського Союзу“.

Ці мінливі вияви румунсько-совітської приязни вказують на обставини, серед яких опинилась українська кольонія в Букарешті. Коли вживаємо слово „кольонія“, то це передовсім торкається емігрантського Допомогового Комітету та українського культ.-спорт. т-ва „Буковина“, що гуртує буковинських студентів.

Поза цими, так би сказати, становими орґанізаціями живе у Букарешті чимало робітників — буковинських та бесарабських українців. На жаль, не маємо точних чисел, скільки їх. Але часто надибуємо на дорозі гуртки своїх земляків, що через брак власної орґанізації або приналежности до цих двох товариств живуть малими групами серед моря чужих. Шкода, щоб ці осамітнені робітники, серед яких можна надибати і кваліфіковані технічні сили, пропадали та зливалися з чужими.

Тому, що діяльність Допомогового Комітету та студентської „Буковини“ обмежують поліційні й університетські розпорядки, треба найти спосіб, щоб протидіяти асиміляції досі ще незорганізованих робітників.

Семигородські німці та мадяри гуртуються у своїх „Зідлюнґсґемайншафтен“. Вже час і в нас завести засаду економії сил, щоб не збільшувалось число несвідомих та неграмотних земляків, що пропадають у чужому морі!

О. Гіькович.

•

З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В БУКАРЕШТІ.

1. ц. м. відбувся в домівці студ. спорт.-культ. т-ва „Буковина“ відчит д-ра Ом. Поповича на тему: „Останні події в Галичині“. 8. XII відбув Громадський Допомоговий Комітет своє 15-те святочне засідання, яке зложилося із таких рефератів: д-ра Маєра-Михальського: „Значіння української еміграції“; п. Трепкого: „З минулого нашої еміграції“ і полк. Порохівського: „Про військову еміграцію“.

Перше засідання львівської воєвідської ради.

У четвер 19. грудня ц. р. відбулося перше засідання львівської воєвідської ради під проводом воєводи Беліни Пражмовського. На загальне число 31 членів прибуло 28. До воєвідської ради входять по одному делеґатові від повітових рад і виділених міст (Львів, Перемишль, Дрогобич, Борислав). У засіданні взяли теж участь: куратор львівської шкільної округи, директор скарбової палати, директор пошт і телеграфів, окружний інспектор праці, сенатор Володимир Децикевич і начальники відділів львівського воєвідського уряду. По промові воєводи про права й обовязки воєвідської ради члени ради склали приречення. По ухваленні правильника нарад ради вибрано новий воєвідський виділ, до якого ввійшли як члени: Северин Долинський, д-р Ян Гупка і сенатор *Володимир Децикевич*, як заступники: Е. Горох, Ян Пеньонжек і *д-р Іван Венгльовський*, адвокат з Бібрки. Опісля рада вибрала делеґатів до ріжних установ та орґанів.

Опісля воєвода склав звіт про загальний стан воєвідства, діяльність державної адміністрації на просторі воєвідства за 1934-35 рік та подав пляни діяльности на майбутнє. Над зголошеними внесками поодиноких членів ради виявлялася оживлена дискусія. Спеціяльне зацікавлення викликали внески у справі шкільництва, шпиталів, комунальних фінансів, допомоги для самоуправи з фонду праці та адміністраційного поділу повітів на збірні громади. В повищих справах рада приняла низку рішень та резолюцій.

Надзвичайне засідання Ліґи Націй.

Моральний натиск на Італію.

ПАРИЖ, 21. 12. ПАТ. „Л' Евр" пише: Уряд Болдуіна задумує скликати надзвичайне засідання Ради Ліґи Націй, на якім обговорили би справу взаїмної допомоги. Засідання Ради відбулось би коло 10 січня ц. р. і було би показчиком моральних сил, які Ліґа Націй могла би протиставити державі, яку признали за напасника. Це був би свого роду моральний натиск на італійський уряд, щоби наклонити його до переговорів або щоби бодай не нарушував европейського ладу.

Велика перемога абісинців.

НОВА НЕВДАЧА ІТАЛІЙЦІВ.

ЛЬОНДОН, 21. 10 ПАТ. Райтер повідомляє з Десіє: Від двох годин іде бій в Єнда Сіляссі. Італійські літаки не можуть інтервенювати тому, що становища обох військ близько себе. Згідно з інформаціями абісинських джерел італійці потерпіли велику невдачу і залишили на полі бою 150 вояків правильного війська і 200 аскарісів. Між убитими є багато старшин. Втрати абісинських військ невеликі.

ПАРИЖ, 21. 12. ПАТ. Авас повідомляє: Абісинський уряд потвердив вістку, що війська раса Аєлю здобули два італійські становища в Єнда Сіляссі і Деґайшаї. Обі місцевости віддалені 50 км. на захід від Аксум. Абісинські війська здобули 10 італійських танків, 21 скорострілів і 2 вантажні самоходи. До неволі попало 7 італійців. Втрати італійців великі.

Із сенату.

Ратифікація польсько-німецької умови. — Викреслили вислів сен. Радзівіла зі стенограми.

ВАРШАВА, 21. 12. ПАТ. Сенат відбув нині останнє передсвяточне засідання. Головною справою нарад була ратифікація господарської умови з Німеччиною. Референт Фудаковський зазначив, що важною умовною цією умови є те, що польський хліборобський експорт льокуватимуть на німецькому ринку не по цінах світових, а по цінах німецького ринку.

У голосуванні приняли проект закону про ратифікацію. Вкінці сенат ухвалив два проекти законів про додаткові кредити на 1934-35 і 1935-36 рр.

На вступі засідання маршал Пристор заявив, що сен. Радзівіл в ост. промові вжив звороту, який маршал, після того, як запізнився із стенограмою, признав недопускальним у нарадах сенату та постановив цей зворот викреслити з протоколу стенограму, а рівночасно прикликав за це сен. Радзівіла до порядку.

Опісля марш. Пристор замкнув засідання, повідомив про зречення з мандату сен. Голевіцького (що є директором суспільної обезпечальні в Сосніці) та побажав сенаторам веселих свят.

НОВИНКИ.

— До печення уживайте виключно високовартісних олійків укр. виробні „Ароза".

— Твір, на який ждали покоління — це Укр. Заг. Енциклопедія.

— Футра від 140 зол. робить Карпяк, Лукасінського 4.

— **Сильвестрова ніч у Великім Міськім Театрі.** Заходом артистів міських театрів у Львові відбудеться у новорічну ніч у Великому Театрі ревія з участю всього ансамблю та арт. Ів. Кульчицькою, що приїхала на ряд гостинних виступів. Ревія ця покаже американські танці, актуальні пародії та крім співочих соль має для співучасти ревелерсів „Евгена".

— **Авдієнція у премієра.** 18-го ц. м. голова ради міністрів п. Косцялковський приймав на довгій авдієнції о. офіціяла Ол. Ковальського у церковних справах.

— **Засідання Комісії Мови при Н. Т. Ш.** відбудеться в понеділок, 23. грудня ц. р., в 6. год. веч. у бібліотеці Товариства. На денному порядку нарад: 1) перевибори, 2) дискусія на тему української граматичної термінольоґії.

— **Симфонічний концерт А. Рудницького і М. Сокіл у радіо.** Як було заповіджено, в неділю 22. ц. м. передає львівська радіостація на цілу Польщу перший симфонічний концерт з низки, що їх влаштовує П. М. Т. у Львові. У цьому концерті виступить як диригент симфонічної орхестри відомий наш композитор Антін Рудницький та як солістка Марія Сокіл, що вже добула широку славу, як оперова співачка. Концерт буде переданий в год. 12.15—14.10 з перервою в год. 13.00—13.30 і в програмі його буде Балетова суїта Роґера у виконанні орхестри, Лірична поема А. Рудницького (виконана вперше), яку відспіває в супроводі орхестри Марія Сокіл та друга симфонія Бородіна — орхестра. Концерт буде справді сензацією для музичного Львова.

— **Головний отаман Петлюра в фільмі у Берліні.** Пишуть нам: Сьогодні, 19. XII., в одному з кінотеатрів „Уфи" на Курфірстендамі відбулася врочиста премієра великої фільми польської визвольної боротьби, що дає повний образ життя і діяльности марш. Пілсудського. Приємною несподіванкою для українських глядачів були добрі знимки на дворці у Винниці у травні 1920 р. Головний Отаман у супроводі польських старшин проходить вздовж фронту почесної варти і сідає до поїзду. Дуже прихильно вийшло се, як відомо з преса („Тризуб", „За Незалежність", „Вєхуд" і „Польсько-Український Бюлетень") знимка вагону, що в його сумежних вікнах стоять Симон Петлюра та Йосиф Пілсудський. На премієрі були представники всіх урядових та інших установ Німеччини і дипломатичний корпус на чолі з польським послом.

— **Вийшли з Берези Картуської** Гнат Бійовський і Володимир Кок із Львова та Ст. Дідора із Завалова.

— **Шляхи і товарообмін на В. Україні.** Під цим наголовком виголосить відчит доцент д-р Кубійович у Музею Н.Т.Ш. у неділю 22 грудня ц. р. в год. 12-ій вполудне.

— **На допомогу політичним вязням.** У звязку зі статтею, поміщеною недавно в „Ділі", у справі негайної допомоги вязням, що на основі амнестійного закону покинуть незабаром вязничні мури, відбулася вчора в мешканні о. д-ра Кладочного, капеляна українських політичних вязнів, нарада при участі кількадесятьох громадян. Стверджено, що із вязниць вийде коло півтора сотні політичних вязнів українців, які опиняться переважно в положенні нуждарів, без праці й удержання, а то й без даху над головою. Тому рішено створити негайно комітет, який займеться першою допомогою б. вязням моральною та матеріяльною. Він теж має подбати якнайскорше про фонди на допомогу для б. вязнів, заки вони самі зможуть забезпечити собі дальший прожиток.

— **Новий польський щоденник у Львові.** Є це „Дзєннік Польскі", що почав виходити з днем 21 ц. м. як орган відомої політичної групи, що довела до упадку „Курєр Львовскі". Колись, перед війною, виходив уже у Львові один „Дзєннік Польскі", що служив інтересам міщанської групи, званої „Стрільницею". Політичне обличчя нового щоденника з давною назвою для нас не нове. Досить ствердити, що у склад його редакції входить д-р Клявдій Грабик, який є теж відповідальним редактором.

— **Громади мусять платити вчителям на мешкання.** Міністер внутрішніх справ наказав адміністраційній владі самоврядним органам, щоби приневолювали виплату мешканевого додатку вчителям. В міністерському розпорядку сказано, що громади мають правильно виплачувати вчительству додатки на мешкання і сплачувати рівними місячними ратами нарослі залеглости на основі рішення шкільних інспекторів. Якщо громади цього не зроблять, слід занятя відповідні квоти з громадських грошей, плачених у скарбових урядах.

— **Львівська хроніка.** Технічні робітники замкненої Кресової Друкарні при вул. Мохнацького, яким управа видавництва залягала з виплатою зарібків від довшого часу, розпочали в льокалі адміністрації голодівку на знак протесту. — На товаровому дворці поліція сконфіскувала три вагни, якими торговці вуглем ошукували своїх клієнтів.

— **Дальша обнижка цін.** У звязку з акцією за обнижку картелевих цін обнижено ціни тектури, електричних провідників і радієвих ламп. Тектури вживають головно до виробу дахової папи та ізоляційних артикулів, тому обнижка її ціни (на 8 проц.) причиниться до подешевлення будівельних обєктів. До обнижки коштів будівництва причиниться теж подешевлення (на 3 проц.) електричних проводів. Радіоаматори приймуть з радістю подешевлення радієвих апаратів наслідком обнижки цін радієвих ламп на 12 проц. Причиниться це без сумніву до поширення радія серед населення. Крім того мають подешевіти ціни фарб і лякерів (на 10 проц.), бораксу (на 15 проц.) і борового квасу (на 25 проц.).

— **Проти зловживань комОрників.** У звязку з численними випадками зловживань в канцеляріях комОрників і спроневірень на шкоду клієнтів судова влада наказала, щоби в канцеляріях комОрників вивішено відповідне поучення для інтересентів. Звертається там м. і. увагу, що всякі оплати в канцелярії комОрників мусять бути потверджені офіціяльними посвідками, писаними на кальці, та з урядовими печатками.

— **Нові ціни мяса і вудженини.** Львівські різники, згідно з приреченням своїх представників на конференції у воєвідстві, виложили новий цінник мяса і вудженини. Нові ціни представляються так: 1 кг. волового мяса І. категорії без костей 1.30 (досі 1.40), II. кат., без докладки 0.90 (1.—), вепрового мяса полядвиця 1.60 (1.70), теляче мясо без костей 1.80 (2.00), груба солонина 1.60 (1.90), сало 1.80 (2.00), вепрова ковбаса 1.60 (1.80), вуджена шинка 2 зол. Різники заявили, що оскільки маґістрат обнизить оплати в різні, знижка цін мяса може бути ще більша.

— **Обнижка залізничої тарифи.** Міністерство шляхів обнизило досі перевозові тарифи на та

ДИМІСІЯ МІН. ГОРА.

ЛЬОНДОН, 21. 12. ПАТ. Сер Самійло Гор зложив нині на руки короля урядові інсигнії, опісля зложив урядування в м-стві закордонних справ.

кі промислові продукти, як цукор, нафту і вугіль, а в найближчих днях подешевіє залізнича тарифа на товари гутничого промислу, риби, домашні звірята і дріб. У січні має подешевіти перевозова тарифа на дерево, збіже, бараболю, ярину, пашу, лен, коноплі, вовну, сіль, цемент, вапно, пісок, ріняки, глину, цеглу, дахівки, рільничі машини і т. п. Обнижка буде переведена постепенно до кінця січня.

— Учень хотів застрілити вчителя. В одній клясі VII гімназії у Львові склалася незвичайна подія. Підчас лекції один учень добув із кишені револьвер і спрямувавши його в сторону вчителя Б., кликнув: „Застрілю вас як пса, а потім себе!" У клясі настав переполох. Одначе вчитель вхопив учня за руку і не допустив до вистрілу. В кишені хлопця знайшли ще боксер. Його видалено з місця зі школи. Він утік був з дому родичів, так що поліція за ним глядала. Повторяв клясу і тепер грозило йому знову лихе свідоцтво.

— Стріли на вулиці. У Бродах арештовано Станислава Коньтоха, сторожа післявоєнних захистів у Новоставцях, що викликав на ринку велику авантуру, стріляючи з кріса до прохожих, причому дві особи вийшли з ранами

— Спроневірення в обезпечальні. В Тернополі придержано Івана Мицка, інкасента Суспільної Обезпечальні в Перемишлянах, під замітом спроневірення 5.000 зол. на шкоду тієї установи. Мицка передано до слідчої вязниці.

— Згоріла старинна палата. В селі Дольску пов. Ковель згоріла палата графині Ржищевської, одна з найстарших магнатських резиденцій на Волині. Пожежа повстала від комина і знищила цілий дім, що мав 35 кімнат. Перед віками він належав до родини Вишневецьких, опісля Мошинських, Осолінських і Оржешків.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" — опера в 4 діях *С. Артемовського-Гулака.*

Як дуже ждали цієї вистави, про це найкраще може оповісти касієрка „Союзного Базару". За білети зводили бої не тільки ті, що ходять до театру раз на рік, але й самі члени управи двох установ, що організували цю виставу: „Т-ва письменників і журналістів" і кооперативи „Український Театр". Кошти вистави були такі великі, що не можна було роздавати ні дарових ні репрезентаційних білетів. Нова музична інструментація, найкращі оперові сили, нова дія — в гаремі і нагода для жіноцтва показати свої нові суклі...

Вже після першої перерви чуємо розбіжні голоси. Ті, що звернули всю увагу на музичну частину вистави, повторяють похвали. Гарні, давні мельодії, що не втратили нічого із свого чару, хоч які вони наївні своїми словами, не залишають слабшого враження, як арії деяких славних опер. Нехай би фахівці висловилися про музичне оформлення і нову дію Ст. Людкевича, що надала примітивній оперетці гарні рямці музичного твору; нехай би вони сказали теж, чи музичний провід А. Рудницького добув з оркестри і співаків усе те, що слід і чи не було у виставі для ніжного вуха музикольоґів деяких недостач.

Заки ці обіцяні нам фахові оцінки дійдуть до редакції, передаємо покищо загальні враження з вистави. Велика оркестра ввела нас відразу в оперовий настрій; гарні, хоч неоригінальні, бо старі побутові декорації дали нам ілюзію давніх, найкращих вистав. І яблуневий сад, і соняшники з мальвами, і церковця в далині, навіть вулики та горшки на тині мали в собі запах справжнього нашого села.

Дія, що йде на сцені — нам давно відома, примітивна своєю психольоґією, небагата у драматичні конфлікти, та проте допомагаєш собі уявою, згадуючи старим сентиментом для нашого побутового театру, як багато в цьому було теп...

В усій цій нар. опері глядачі віддавна відчували якби якусь прогалину, чуючи, як султан запрохує Карася до себе в гості. Саме цю прогалину виповнила нова дія, написана Р. Купчинським, що оживила одноманітну акцію на тлі побутової, тої самої картини; дві-три комічні сцени в цій дії та балет внесли приємну свіжу нотку.

Головні ролі виконують М. Сокіл та І. Романовський. М. Сокіл грає Одарку, вибравши партію більшу голосово. Може вона таки за молода при чоловіці, що повинен би виглядати молодше, але коли співає, забуваємо про її вік. М. Сокіл уміє не тільки гарно орудувати гарним голосом, але й добре грати — вносить на сцену рух, темперамент, гумор. Старе сцена з макотом таки викликує у нас усмішку.

При грі І. Романовського пригадуємо собі машинально Рубчака. Кажемо „машинально", бо Романовський не копіює, не наслідує, а грає своєрідно, по свому. Зваживши, що це оперовий артист, звиклий до зовсім інших роль, подивляємо його рухливість. У цьому виступі Романовський ніс на своїх плечах головний тягар вистави і заслуговує на слова найвищого признання. Співані партії не стояли йому зовсім на перепоні у грі і не треба було думати, дивлячись на його гру, що це тільки опера.

М. Голинського як доброго співака знаємо всі і арії свої відспівав він сильно та свобідно; щодо гри, то — як це знаємо вже і з попередніх його виступів — не має він потрібної свободи рухів і головно в любовних сценах почуває себе ніяково. Його партнеркою в ролі Оксани була дебютантка п. Ольга Лепкова, з приємним і досить сильним голосом, що теж не могла дати із себе більше як акторка — зваживши, що обі ці ролі були невеличкі та шаблюнові.

Досить блідо вийшла роля султана, яку поправно співав п. Маслюк, не виявивши в ній відповідної величі, потрібної для такої креації. Зате багато живости вніс на сцену п. Балтарович дуже доброю креацією. Малу ролю Імама віддав удатно п. Сніжок, що має теж гарний голос. В ролі Прокопа виступив п. Ганжа. Дві арії за сценою відспівали прегарно п-і Сушко і п. Балтарович.

Добрий був балетовий танок у 3-ій дії, зате мало життя було у збірних сценах. Хори співали наскрізь поправно.

Назагал вистава залишила добре враження, а всі ті, що шукали в ній головно музики, виходили з неї дуже вдоволені та підбадьорені.

М. Н.

Листування Редакції.

Черний крук: Карту прислати на четвер 26. XII. експрес конечно.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„...Ледви я сюди дібрався..."

В началі бі квестія, чи загалом давати.

Дефіцит... Режисер... Обсада.. Саля...

Дефіцит...

Величезні видатки і ще більші додатки до видатків, хоч би велика саля Великого Театру тріщала...

Режисер...

Був би, якби був. Є кілька, але кожний має своє „але": той занадто змодернізує, тамтой замало обновить, той за молодий, тамтой за старий.

Обсада...

Булаб, але... (гляди: видатки і додатки до видатків!) Не обсаду треба асів. Булиб, але — як знаємо з ремі-брідж — не кожний ас може бути джокером.

Саля...

Обовязково Великий Театр і то зо два (найменше!) рази. Не дадуть?... Напевно дадуть. Давнішими часами, коли ще про вибори й чутки не було, давали кілька разів. Без великих труднощів. Втерся був такий „узус". Тепер і без узусу. Може навіть і за половину ціни. Дехто переборщував: може я за третину.

Це так — у началі.

А потім:

Дефіцит дефіцитом, але вистава, але ювилейна.

Режисер виринув... у Югославії. Улуханов. Знаний, зі Львова, з опери. Добрий режисер і хоче тільки звороту коштів подорожі. Я сам був за тим. Це ж не більше, як узяв би місцевий, чи близько замісцевий.

Обсада — аси. Марія Сокіл, Голинський, Романовський, Маслюк... Оперові артисти!

Саля... Без найменших труднощів — на три рази. Щоправда — без опусту, але нині кріза всюди, тимбільше в маґістраті.

Це так — потім.

А тимчасом...

Зачнемо від найменших труднощів: саля.

Було заповіджено на 3. грудня і на девятнадцятого. А далі — як зайде потреба.

Зима тепер, за грім тяжче, як за гріш. А все таки одного дня: гур-гур-гур-бум-бах! — вдарив. Не буде Великого Театру.

Чому?! Хто?! Звідки?! Як?!

Відповіди були, але ніодна, здається, не відповідала правді.

Заметушились чинники сюди, туди — не можна! Чому? — не можна! Але чому?! — не можна!

Ледви-неледви, по тяжких трудах, по численних хожденіях — один раз і то девятнацятого.

Режисер теж не дописав, хоч довго переписувався. Приїхав щоправда, був на пробах щоправда і малощо зробив — що таки щира правда. Треба йому це признати, бо заслужив.

І мали ми „Запорожця".

Одні хвалять, другі ганять, треті хвилюються навіть, що це просто компромітація. Кажуть, що на провінції було ліпше. В Станиславові кореспондентам часописів не дали дарових білетів, а все таки рецензент „Нового Часу" написав рецензію занадто ображеним пером.

Я твердю, що у Львові було направду гарно, а голосового краще як колинебудь, зі сценічного — деякі оперові аси не стали джокерами. Марія Сокіл і Романовський стали. Жаль тільки, що Югославія так далеко, або... ще не дальше Був би режисер ще раз приїхав, або... зовсім не приїздив.

Щодо мого вставленого акту, то він ані такий добрий, як говорять мої прихильники, ані такий злий, як запевняють „відклонники".

Такий собі середній, як і ціла вистава.

Галактіон Чіпка.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 22. XII. год. 3.30 ціни найнижчі „Авантюра в раю"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю".

Понеділок, 23. XII. год. 4. попол. „Пасторалка"; вечором нечинний.

Вівторок, 24. XII. нечинний.

Театр Рівноподностей.

Неділя, 22. XII. год. веч. Аб. 7. „Івась із місяця".

Кіна.

АДРІЯ: „Американські пачкарі", „Забавка".

АПОЛЬО: „Кохай тільки мене".

АТЛЯНТИК „Нічні метелики".

ВАНДА: „Велика подія", „Свінчена пісня".

ҐРАЖИНА: „Дві Йоасі".

КАСИНО: „Його величність шофер".

КОЛІСЕЙ: „Я тобі довіряла", ревія „Публика має голос".

КОПЕРНИК: „Ільонка" з Франціскою Ґааль.

МАРУСЕНЬКА: „Буря над Андами".

МІРАЖ: „Сьогодні нуждар, завтра пан".

МУЗА: „Ідемо до щастя".

ПАКС: „Віва Віла!"

ПАЛЯС: „Любовні маневри".

ПАН: „Чоловіки до вибору", „Щастя на вулиці".

РАЙ: „Її Ексцеленція пізує (Джанет Гейнор).

СОНЦЕ: „Щойно вчора" та ревія „Поминки на Богданівці".

СВІТ: „Цісарева та я" (Ліл. Гарвей".

СТИЛЬОВЕ: „Вапусь", ревія „Що чувати?"

ТЕНЧА: „Флін і Флап" як брат дядьвола".

ТОН: „Хрестоносні походи" Сесіля Б. Міля.

УТІХА: „Вбивство в Трінідаді" та ревія.

ХИМЕРА: „Сьогодні вечором у мене".

Закордонне радіо.

Неділя, 22. грудня 1935.

Відень (506,8) 11.45 Симф. концерт, 12.55 Смичкові квартети, 18.30 Розривковий концерт (музика, спів), 22.22 Арії та пісні, **Братислава** (298,8) 12.40 Концерт, 20.50 Коляди в супр. гармонії, **Брно** (325,4) 10.15 Патріотичні пісні, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття. **Мор. Острава** (269,5) 19.00 „Три дні щастя" оперетка Пайхти, **Прага** (470,2) солісти, **Париж** (1648) 15.15, 21.00 Спів, 17.00 Театр Улиц, 21.45 фр.-бельг. вечір (спів, музика), **Білгород** (437,3) 13.15, 20.30 Нар. пісні, 18.30 Сп. реціталь, 19.50 Концерт квінтету, **Берлін** (356,7) 10.00 ...15 Легка музика. **Кенігсвустергавзен** (1571) 9.00 Веселий поранок — нар. музика, дует йодлерів, 18.09 Блакитне світло — різдвяні пісні, 19.30 „Різдво" ораторія Баха, **Кельн** (455,9) 11.30 Квартет е-дур Бетовена, 12.00 музика, **Лайпціг** (382,2) 8.55 Нар. пісні, хор, 11.30 Кантата Баха: „Дацу іст ершінен дер Зон Ґотес", 14.30 Музика, 18.15 Старогонімецькі коляди, **Мінхен** (405,4) 10.30 Нар. музика, 13.00 Концерт, 14.45 Пісні в супр. лютні. 19.20 Пісні й музика, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 15.30 Циг. музика. 18.35 Сольо на тарогаго, 19.25 Спів, **Мілано** (221,2) 13.10 Нов. авд., 21.10 Скрипка, **Рим** (420,4) 13.10 Нов. авд., 17.00 Симф. концерт, 20.35 Італ. оп. мельодії. 21.45 Камер. музика.

Понеділок, 23. грудня 1935.

Відень (506,8) 18.10 Солісти, форт. твори, 21.00 „Христова ніч“ ораторія Гаса, симф. орх. хори соло. **Братислава** (298.8) 17.15 Сольо на арфі, **Мор. Острава** (269.5) 17.35 Нар. пісні. **Прага** (470.2) 12.35 Концерт військ. орх., 17.30 Форт. реситаль, 21.35 Пісні, **Париж** (1648) 12.00 Легка музика, 18.30 Симф. музика, 21.03 Спів, 21.45 Камер. музика, репитації. **Білгород** (437.3) 13.15 Нар. пісні, 20.00 Опера. **Берлін** (356.7) 14.15 Легка музика, (органи хори, сольо), **Гамбург** (331.9) 12.20 Концерт, 20.10 „Дас Хрістеляйн“ оп. Пфіцнера. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Концерт, 19.20 Коляди та різдв. пісні. **Кельн** (455.9) 16.10 Камер. музика, 20.45 Форт. музика, **Ляйпціг** (38',2) 16.00 Коляди різних народів — пісні на голос сольов. і шість інстр., **Мінхен** (405,4) 17.00 Несс. музика, 20.10 Різд. мельодії та пісні, 22.20 Коляди й різдв. пісні з усього світа. **Будапешт** (549,5) 12.05 Солісти — спів, скрипка, 17.30 Циг. музика, 19.00 Форт. реситаль, 20.05 Концерт оп орх., **Мілано** (221,1) 20.25 Орх. концерт, танк. музика, **Рим** (420,8) 20.25 Симф. концерт. 22.00 Танк. музика.

На ялинку обнизив я ціни кружків і грамофонів і всіляких музичних інструментів. Найбільший вибір українських плит.

ЛЕОПОЛЬД ГУТТЕРЕР

Львів, вул. Сикстуська 19. Тел. 107-83

Львівське радіо.

Неділя, 22. грудня 1935.

9.00 Ранішня авд., 10.05 Богослуження; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Театр. вістки. 12.15 Муз. поранок; у перерві ок. 13.0 „Господар і наймит“ Льва Толстоя, 14.10 „Ганька“ фрагм. із пов. Р. Тушовського „Спека“. 14.30 Муз. репортаж: Серед великих артистів, 15.00 Лісова скринька, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.25 Огляд ринків рільних продуктів, 15.38 Музика з гр. пл., 15.45 Нашe люксуальне зілля та його пристосування, 16.00 Оповідання „Про черепаху, що не прийшла в пору“, 16.15 Концерт, 16.45 **Поліські пісні, нар. хор.** 17.00 Танкова музика, 17.40 Словно-муз. авд. 18.00 М. Равель: Форт. тріо, у вик. Ір. Дубіської, скрипка, віольонч., 18.30 Театр Уяви: „Панотець Петро“ К. Ішерви-Тетмаєра. 19.10 Реклям. концерт, 19.25 Спорт. вістки, 19.30 Ціреp: Оп. попурі з гр. пл., 19.45 Поет новини, 20.00 Симф. концерт, 20.45 Виїмки з творів Й. Пілсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Місто за шнома горами, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Концерт піяністів призначених на шопенівський концерт, 23.05 Танкова муз. з гр. пл.

Модерні приймачі на батерію,

що вдень відбирають Льондон, Париж, Рим і т. д., а вночі Америку виробляє одинока фірма в краю:

Радіотехнічні заведення

„EKRAVOX“

Львів, Академічна 11.

269 17-52

Понеділок, 23. грудня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Сальон. музика, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Французька легка пісонька з гр. пл., 16.00 Лекція нім. мови, 16.15 Концерт орх., 16.45 „Ах люди, люди“ скеч Анрі Жовнсона, 17.00 Чи жінка сфінкс?, 17.15 Діточа коляда. 17.20 Співочий реситаль Люби Левицької з супр. форт., 17.50 Камінна росте, 18.00 Львівська ялинка для наймолодших, 18.10 Ялинка в радіо, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Легка музика з гр. пл., 19.00 Старомійщанський осідок на львівському ринку, 19.20 Реклям. концерт, 19.35 Як провести свята, 19.40- 19.45 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт легкої музики, 20.30 Найновіші Ерінові плити, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі. 21.00 Співочий реситаль Юрія Чаплицького в супр. форт., 21.30 Літер. вечір. 22.00 Симф. концерт. 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Присилайте передплату!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.29—5.31.

Нім. марка 1.25—1.35, фр. франки 34.90—35.10, шв. франки 171.70—172.20, фунти стерлінги 26.10—26.20, австр. шілінги 98.50—100, чеські кор. 19.50—20.50, рум. леї 26.50—28.00, італ. ліри 33.00—35.00.

Золото: Доляри 8.98—9.01, Рублі 4.70—4.85, Фр. франки 34.30—35.00, Корони 36.20—37.08. Дукати 82.70—83.20; 1 грам золота 5.9244.

Срібло: Корони 0.35, Рублі 1.60, Фльорени 0.85; 1 гр. срібла 7—8 сот.

SUPERHETERODYNY

SPLENDID

Супергетеродина з 4 лямпами. Октода. Бінода. Антіфадінг. 3 обсяги. Великий динамічний голосник.

MAJESTIC

Супергетеродина люксусова з 5 ламп. Октода. Бінода. Антіфадінг. 3 обсяги. Великий динамічний голосник. Тихе строєння.

ELEKTRIT Co

Можна дістати у всіх радіоскладницях.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 21-го грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльоково го без опакування	2.70 зол.	
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74-50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по	2.80	„
1 л. молока	0.16	„
1 л. сметани	0.75	„
1 к. яєць	5.20—5.25	„

Тенденція на масло зниткова, на яйця сильна, на молоко вдержана, на сметану слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 23. XII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахоносарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Цьогорічні курочки І. кл.	0.95 зол.	
Однорічні, товсті курки І. кл.	0.90	„
Цьогорічні когути І кл. до 1.30 кг.	0.85	„
Товсті качки І. кл.	0.95	„
Товсті індики І. кл.	1.—	„
Товсті пантарки	1.00	„

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.

Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, гречану муку, просо, ячмінь та овес.

Приймає нових доставців.

КУПНО - ПРОДАЖА

Ковдри вовняні. пухові, ватові від зол 11.— виробня **Франкліха,** Сикстуська 21. 646 6—7

Золоті та срібні вироби, перстенці, шлюбні обручки тощо, продає дешево славнозвісна католицька фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, Марійська пл. 5. Полагоджує всякі направки. 82

Увага! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 26, Ендерс. 797 10-30

Торбинки жіночі, портфелі, мошонки, папіросниці найдешевше в римарській галянтерійній **робітні Барера,** Сикстуська 2. побіч „Салямандри“. 1/110 5-10

Дешева виробня кап, фіранок і всіляких ручних робіт, **Пік**, Ягайлонська **11 а.** 11/110 4-30

Лещетарські та ріжного роду черевики поручає О. Беряк, Руська 18. напроти церкви. 852 1-11

Щиру радість приносять: гарні жіночі сорочки стровні 1.50 2,25, шовкові 3.5, комплет теплого білля 3.25, нічні жіночі модні фасони 2.90—3.90, з фабрики білля „АСТУРА“, Львів, Сикстуська 2.

Відоме добре впроваджене львівське промислове підприємство відступаємо. Листи: Бюро денників Косцюшка 2 „Около 25.000“.

Купуйте ковдри в найдешевшій львівській робітні Легіонів 33. Переробка ковдри 3 зол 843

Лещетарські штани жіночі, мужеські, дитячі, найдешевше джерело: Виробня „ПАЛЮМ“, Гетманська 22. побіч Музею. 12/110

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Здібних агентів до продажі приладів рільничих домашніх по селах шукаємо. Зголошення: Merkury' Łódź 6-go Sierpnia 41. 774 3-11

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

Учителька вийде заміж за учителя чесного, солідного 40—45 літ львівськ. кураторії. Зголошення Адміністр. „Діла“ „Будучність“

МЕШКАННЯ

Кімнати з повним удержанням шукаю в околиці Юра. Зголошення „Діло“ „Урядовцеві“. 849

IMPERATOR

спеціяльне пиво

ЛЬВІВСЬКОГО ТОВ. АКЦ. БРОВАРІВ

на час карнавалу

СЕРІЯ ТЕЛЕФУНКЕН 1936

ТЕЛЕФУНКЕН Спеціяль зол. 248.— 3-лямповий з 4-тою випрямною лямпою, знаменита селективність, прекрасний звук, низька ціна.

ТЕЛЕФУНКЕН Амбасадор зол. 420.— 4-лямповий з 5-ою випрямною лямпою, приймач з прикметами, що досі ми не стрічали. доставляє негайно

ТЕЛЕ-РАДІО М. Кубішин і С-ка Львів, вул. Хорущини 7, телефон 205-23.

Винайму сонячний покій з бальконом або прийму на станцію Потоцького 14.

РІЖНІ

Артистична направа килимів, перських і фабричних диванів та їх чищення. Глиняські килими 19 зол. квадратовий метер. Борковська, пл. Бернардинська ч. 12. 737 4-4

Д-р Штокнопф — дентист, вул. Сонячна 11, Львів. 850

ОГОЛОШЕННЯ.

СКЛАД ПОСТЕЛІ-БІЛЛЯ

власного виробу

Ковдри — простирала — матраци — пошевки — обруси — полотна — капи фіранки

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

Львів, вул. Галицька 20.

Тел. 213-33. 832 2-4

Лещетарські вбрання

мужеські, жіночі і дитячі **казково дешеві у конфекційнім домі**

„ЛЕОПОЛІС“

Казимирівська 31. 807 3-3

ВІЧНІ ПЕРА

направляє дешево, солідно

ОКІН тепер Львів,

Пасаж Гавсмана 3. 1-2

Комплетний **лещетарський виряд** купиш найдешевше у фірми

„СТАРТ“ Львів, Фредри 5. Тел. 110-93 1-8

ЛЮКСУСОВИЙ КОМПЛЕТ

прикрас на ялинку найдешевше купиш тільки безпосередньо з нашої фабрики. Комплет містить понад **130 штук** прегарних, кольорових шкляних прикрас, гірлянди, вірли, русалки, 22 золотист, вигедики з св. Миколаєм в плащі із гронстаів, ангельське волосся, нитки золоті та срібні, зимні вогники, сніг, великий рефлектор з чародійним блиском на вершок ялинки і багато інших гарних прикрас. Ціна комплету: Гат. „Ірина“ зол. 5.75. І Гат. „Люксус“ зол. 7.95. Гат. Найвищий-Вибагливий зол. 9.85. Висилаємо почтою у скринці в безпечнім опакуванні. Платиться при відборі. Адреса: Fabr. „Montre“ oddz D. Warszawa 1. pl. Napoleona, skr. 8.7.

Приписові друки і книжки до вжитку часописей

потрібні кожному видавництву від 1. січня 1936 до почтової оплати і висилки можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Шукаємо Народову Позичку!

Приймаємо Народову Позичку за **МЕБЛІ** яко 100%. Решту ціни купна можна сплатити в ратах у 2 роках.

Меблевий Дім **„ДОРОТЕУМ“**

Львів, Браєрівська 3. 563

ПІЯНІНА

Першорядні по знижених цінах на догідних умовинах.

Купно, продажа, заміна оказійних інструментів.

НОВАЦЬКИЙ

10/92 а Пілсудського 17 19-28

НЕРВОЛЬ

Хеміка д-ра Францова, одинокий радикальний і випробуваний засіб (натирання) проти

РЕВМАТИЗМОВІ

кольок з причини простуди, пострілові, ісхясові і ін. — всюди можна дістати.

Виріб і головна продажа

АПТИКА МІКОЛЯША

Львів, Коперника 1. 15/104

Українська цукоркорнича фабрика

„Роксоляна“ Львів Краківська 5

поручає свої вироби по низьких цінах. 735 4-5

МЕБЛІ: їдальні, спальні, кабінети, тапчани клюби декорації

поручає віденська виробня столярсько-тапіцерська

Івана Ортнера

Львів

Сикстуська 41.

Телефон 289—79.

Відома солідна **виробня ковдер і матраців** не є обдає дешево бо в подвір'ю **З. Скибінський** Львів, 3-го Мая 4.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“ Львів, Ринок 10.